

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-4216876
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Temmuz 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

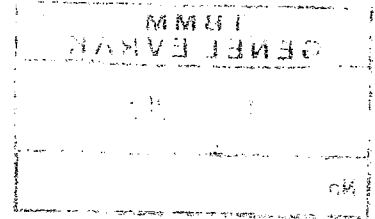
Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 124 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DİLŞAT CANBAZ KAYA'NIN
TBMM 7/65220 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Son haftalarda İzmir Körfezi'nde yoğun deniz marulu istilasını gözlemlemektedir. Deniz marulu istilasının sudaki oksijen oranını düşürdüğünü söyleyen bilim insanları; deniz marullarının aşırı üremesi sonucu oluşan oksijen azlığı, hava ve suyun iyice ısınmasıyla salyalaşma-müsilaj sorunu ortaya çıkaracağını ifade etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1-İzmir Körfezi'nde artan kirliliği önlemekle ilgili Bakanlığınız yaptığı çalışmalar nelerdir?
- 2-Körfez'deki deniz marulu istilasının nedenleri nedir?
- 3-Müsilaj oluşma riskine karşı İzmir Körfezi'nde ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

CEVAP

1-Atık suların alıcı ortama deşarjına ilişkin uygulamalar, Bakanlığımızca 2872 sayılı Çevre Kanunu'na dayanılarak çıkarılmış olan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca su kalitesinin iyileştirilmesi amacı ile 2016 yılında “Kuzey Ege Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı, Gediz Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı ve Küçük Menderes Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı” hazırlanmış, söz konusu planda havzada gerçekleştirilmesi planlanan çevresel altyapı yatırımlarının kısa, orta ve uzun vadede tamamlanmasına yönelik planlamalar yapılmış olup, planların takibi Bakanlığımızca yapılmaktadır.

2560 sayılı İSKİ Kanununa istinaden il sınırları dâhilindeki atıksuların toplanması ve mevzuata uygun şekilde arıtılması görev, yetki ve sorumluluğu büyükşehir belediyeleri su ve kanal idaresi genel müdürlüklerinde bulunmaktadır.

5312 Sayılı “Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği” kapsamında tüm kıyılarımız için “Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planları” hazırlanarak deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik tedbirler alınmaktadır.

Gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemek amacıyla düzenlenen ve 26/12/2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, İzmir ilinde 25 adet kıyı tesisinde deniz araçlarına atık alım hizmeti verilmektedir. Bakanlığımızın 10.06.2019 tarihli ve 2019/09 sayılı Deniz Çöpleri İl Eylem Planı Genelgesi uyarınca, İzmir ili Deniz Çöpleri İl Eylem Planı hazırlanmış ve 2019 yılından itibaren yaklaşık 587,5 ton; 2020 yılında 1001 ton, 2021 yılında ise 98 ton deniz çöprü toplanarak bertarafa gönderilmiştir.

Denizlerde faaliyet gösteren balık çiftliklerinin çevresel yönetimi çalışmaları 28.10.2020 tarihli ve 31288 sayılı Resmi Gazete’de “Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği” ve 2021/1 sayılı “Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Uygulama Genelgesi” çerçevesinde yürütülmektedir. Bununla birlikte, Balık Çiftliklerinin tamamı (en az 30 m. derinlik ve 0.6 deniz mili kıyıdan uzaklık) sağlayan uygun deniz alanlarına taşınmış olup, balık çiftlikleri modernize üretim tesisleri haline dönüştürülmüştür.

Deniz ve kıyı alanları ile nehir ağızlarında gerçekleştirilen dip tarama faaliyetlerinin çevresel yönetiminin sağlanması amacıyla 14.01.2020 tarihli ve 31008 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Dip Tarama Malzemesinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği kapsamında ön görülen uygulama esaslarının belirlenmesini amacıyla 20.02.2020 tarihli ve 2020/04 sayılı Dip Taraması ve Boşaltım Faaliyetleri Uygulama ve Yetki Devri Genelgesi yayımlanmıştır. Yönetmelik ve Genelge ile deniz ve kıyı alanları ile nehir ağızlarında gerçekleştirilen dip tarama faaliyetlerinin çevresel yönetimi, bu faaliyetler sonucunda ortaya çıkan tarama malzemelerinin faydalı kullanımı ile çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde deniz ortamına boşaltılması veya bertarafına dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

Yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan suların kalitesini belirlemek ve bu suların başta mikrobiyolojik olmak üzere her türlü kirleticiler ile kirlenmesinin engellenmesine yönelik çalışmalar Yüzme Suyu Kalitesinin Yönetimine Dair Yönetmelik kapsamında yürütülmekte olup, denizlerin korunmasına yönelik olarak yapılan tüm çalışmaların sonuçlarını vermekte ve temiz denizlerin bir göstergesi olan Mavi Bayrak sayımız her yıl artmaktadır. Ülkemiz 2022 yılında Mavi Bayrak sıralamasında 531 plaj ile Dünyada üçüncü sırada yer almıştır.

Çevrenin etkin bir şekilde korunmasını sağlamak üzere, tesis ve faaliyetlerin çevre mevzuatında belirtilen usul ve esaslar ile yasaklama ve sınırlamalara uygun olarak faaliyet gösterip göstermediği; birleşik, planlı ve ani çevre denetimleri ile kontrol edilmektedir. 2021 yılında 57.022 denetim ile Cumhuriyet tarihinin en yüksek denetim sayısına ulaşılmıştır.

Bakanlığımızca, İzmir İlinde 2020 yılından günümüze 7.437 tesiste çevre denetimi gerçekleştirilmiştir. Çevre Kanunu’na aykırı faaliyet gösteren 351 tesise toplamda 39.353.310,00 TL idari para cezası uygulanmış olup, 58 tesis faaliyetten men edilmiştir.

2-Bakanlığımızca, Tübitak-MAM koordinasyonunda yürütülmekte olan Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) ile tüm denizlerimizin kirlilik ve kalite durumu ortaya konulmaktadır.

DEN-İZ programı kapsamında 2014 yılından beri düzenli olarak makro alg izlenmektedir. Deniz marulu bir tür makroalgdir. En son 2021 yılında ağustos ayında izleme çalışmaları yapılmıştır. 2022 yılında bölgeden yapılan örnekleme ve gözlem çalışmalarında deniz marulu (Ulva spp.) türlerinin geliştiği ancak 2021 yılında olduğu gibi bütün alanı kaplayacak şekilde aşırı artış olmadığı gözlenmiştir.

3-Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan kurulu kapasitesi 5000 m3/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 online izlenerek veriler Bakanlığımız merkezi veri tabanına aktarılmaktadır. Bakanlığımızca, belli bir debinin üzerinde kapasiteye sahip atıksu arıtma tesislerinin çıkış suları, sürekli Atıksu İzleme Sistemleri ile online olarak izlenmektedir.

34 tanesi İzmir İlinde olmak üzere 430 atıksu arıtma tesisi çıkışı sularındaki değerler Bakanlığımızca sürekli izleme merkezi üzerinden takip edilmektedir.